

УДК 338

Б. Михайлишин, аспірант групи ПКa-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

Науковий керівник: О.Панухник, докт.екон.наук, проф.

ВПРОВАДЖЕННЯ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВІ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

В. Mychailyshyn, Postgraduate Student PKa-31

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

Scientific supervisor: O.Panukhnyk, Dr Sc (Economics), Prof.

IMPLEMENTATION OF LEAN PRODUCTION AT A FOOD INDUSTRY ENTERPRISE

Оскільки, сьогодні, економіка України переживає важкі часи (пандемія, війна, скорочення населення країни, дефіцит працівників робітничих професій, зменшення притоку інвестицій із – за кордону), вітчизняним підприємствам харчової промисловості необхідно знаходити способи для повноцінного функціонування. Впровадження ощадливого виробництва - є однією із ключових задач підприємств України.

Ощадливе виробництво – це комплекс організації та управління виготовлення (розроблення) продукції, взаємовідношенням із постачальниками і споживачами, коли продукція виготовляється точно до запиту споживача і з меншими втратами у порівнянні із масовим виробництвом великими партіями.

Ощадливе виробництво передбачає залучення у процес оптимізації бізнесу кожного співробітника і максимальну орієнтацію на споживача. Ключова увага ощадливого виробництва націлена на цінність продукту для споживача, кожне рішення, що не додає цінності для споживача набуває статусу втрати.

Правильне застосування ощадливого виробництва допоможе:

- підвищити задоволення споживачів;
- покращити якість продукції та зменшити її брак;
- зменшити час впровадження, виготовлення продукту і виробничого процесу;
- зменшити знос обладнання, витрати на його відновлення та підвищити його

ефективність.

Таїті Оно – японський бізнесмен, голова ради директорів компанії Toyota, який став засновником популярної у всьому світі концепції Ощадливе виробництво, виділив наступні види втрат:

- втрати часу через очікування;
- втрати через випуск дефектної продукції;
- втрати при непотрібному транспортуванні;
- втрати через зайві запаси;
- втрати через зайві етапи обробки.

Для усунення втрат використовують наступні інструменти:

- система ТРМ (Total Productive Maintenance) – догляд за обладнанням;
- система впорядкування «5S» (стандартизуйте, вдосконалюйте, сортуйте, тримайте в чистоті, дотримуйтесь порядку);
- система витягування, канбан – продукція «витягується» з боку замовника, а не «штовхається» виробником;
- кайдзен – безперервне вдосконалення процесів виробництва;

Отже, застосування на підприємстві методів, інструментів ощадливого виробництва дозволяє досягти підвищення ефективності діяльності підприємства, покращення якості продукції, конкурентоспроможності, продуктивності праці. Ощадливе виробництво неможливе без ощадливої культури. Головне у ній – людський фактор, колективна робота.

Впровадження ощадливого виробництва притаманне будь якій компанії, а не лише на виробничих підприємствах. На сьогодні ощадливе виробництво активно застосовують японські компанії, компанії США, у Великій Британії.

Література

1. Ощадливе виробництво. Режим доступу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/Ощадливе_виробництво
2. Джефрі К. Лайкер. Філософія Toyota. 14 принципів роботи злагодженої команди. Київ: Наш формат. С. 424.